

KONGUTA VALLA TEATAJA

SEPTEMBER 2011

8(157)

HILISED ROOSID AIAS TÄHENDAVAD ILUSAT ILMA JA SOOJA SÜGIST.

VALLAVANEMA VEERG

Head Konguta valla elanikud!

Suvi sai läbi ja annan teile ülevaate valla tegevusest septembris.

Vee- ja kanalisatsioonitööde tegemiseks Metsalaane ja Kurelaane külates on AS Emajõe Veevärgi poolt korraldatud hange lõppenud ja täna saame öelda, et sellel ja järgmisel aastal need tööd ka teostatakse. Tööd alustatakse Kurelaane külas ja Metsalaande jõuavad tööd järgmise aasta alguses. Peale seda, kui trassid on maha pandud, saame mõelda nende külade teede tolmuwabaks muutmisele, sest nende teede kasutamine on suuremaid meie vallas. Loodame ka, et kokkulepe valitsuse ja omavalitsute liidu vahel järgmise aasta teederaha suurendamise kohta peab. Teederaha suurendamises saame kindlad olla alles peale seda, kui riigikogu on 2012. aasta riigieelarve kinnitanud. Teedest veel niipalju, et Mäeotsa – Härjanurme tee on valmis, Kähri tee peab remonditud saama oktoobrikuu jooksul ja väiksemaid remonditöid teeme jooksvalt. Nii korrastame Elva – Kulbilohu tee, Kobilu – Uueküla tee, Kulli – Lembevere tee ja Majala – Lepiku tee. Teeme nendel teedel ettevalmistusi teede lagunemise ajaks ja lumetõrjeks.

Hea meel on, et Mäeotsa Külaselts sai hästi hakkama Konguta valla küladepäeva korraldamisega, vaatamata sellele, et ilmataat ei soosinud seekord meid. Mäeotsa Külaselts on sellel aastal olnud üldse aktiivne, sest sai ju ka nende külamaja ehituse projekt rahastuse. Edu neile ja julgustust teistele projektide kirjutamisel. Tubli on olnud ka MTÜ Konguta Segakoor, sest juba teist aastat järjest on nad oma projektidele rahastuse saanud. Sel aastal siis rahvamaja toolidele ja tehnikale. Meie vald on ikka osalenud projektide omaosaluse tagamisel ja teeb seda kindlasti ka edaspidi.

Konguta Kool on avaldanud oma aastaraamatu ja sealt selgub, et meie õpilased ja õpetajad on väga tublid olnud ja soovime neile head uue kooliaasta algust.

Elu meie vallas kulgeb igati rahulikult. Maksud laekuvad hästi ja oma ülesanded suudame me täita.

Parimat Teile ja ilusat sügise algust!

Aivar Õun
vallavanem

14. oktoobril, kell 20.00

KONGUTA RAHVAMAJAS

SÜGISPIDU

KARL MADIS
ja
Margus Martmaa

PILET: eelmüügist 5 euri kohapeal 8 euri

Avatud on kohvik

Info ja laudade broneerimine
tel. 5259576 Meelis Külaots

***Kõigile
kirjandusehuvilistele!***

27. oktoobril kell 17.30

kohtume Konguta raamatukogus

kirjanik

Erik Tohvriga.

Rahvamajas:

28. oktoobril kell 17.00
Konguta Rahvamajas
**Halloweeni disko, oodatud on kõik
kostüümides**

30. oktoobril kell 12.00
Konguta kooli saalis
Korvpallivõistlus 3on3

Hei, hei hei tantsuhuviline!

Rahvamajas alustas tööd uus tantsuring
Kui sa oled vanuses 4-18 eluaastat ja sulle
meeldib tantsida, siis ootame just SIND.
Võta kaasa mugavad trenniriided, tossud
ja rõõmus tuju.

TEISIPÄEVAL ja NELJAPÄEVAL
4-10 aastased kell 17.15
11-18 aastased kell 18.00

KÕIK ON OODATUD, ERITI NOORMEHED!
Täpsem info tel. 5525177 Merit
www.RNstuudio.elva.ee

Peagi saabuv oktoobrikuu toob täis- kavanute õppenädala.

XIV täiskasvanud õppija nädal (TÕN) tee-
mal "Õppimine seob põlvkondi" toimub
07.-14. oktoobrini 2011.

TÕN on saanud traditsiooniliseks üle-Ees-
tiliseks täiskasvanuharidust popularisee-
rivaks ja õppimisvõimalusi tutvustavaks
ürituseks. TÕNi ajal on fookuses inimese
õppimine ja enesetäiendamine kogu elu
jooksul, kui isiksuse ja ühiskonna arengu
põhiline eeldus toimetulekuks muutub
maailmas. TÕN on elukestvat õpet propa-
geeriv üritus, mille ajal võimendame kõi-
ke, mis seostub inimese täiskasvanueas
õppimise ja arenemisega.

TÕN-i INFOPÄEV KONGUTAS

10. oktoobril 17.00-19.00
Konguta Rahvamajas

Tutvustatakse erinevaid täiskasvanutele
mõeldud õppimisvõimalusi.

Osalejate vahel loositakse välja tasuta
koolitus

Toimub loeng teemal "Õnne valem"
TASUTA

TEATEID

Austatud Konguta kooli vilislased ja endised kolleegid!

**Meie koolimajal on 20.sünnipäev, mida tähistame
14.oktoobril 2011.**

Ootame ka Sind! Koolimaja on avatud 8-21.00. Hommikupool-
sel ajal saad viibida meie praeguste õppurite tundides tuttavate
ja uute õpetajate juhendamisel. Kell 12.00 on Sul võimalus osa
saada kooliõpilaste aktusest. Aga kui Sa hommikul ei saa koo-
limajja kohale tulla, tule siis õhtuseks aktuseks, mis algab kell
18.00. Sul on võimalus kohvilauas saada kokku oma klassikaas-
laste ja õpetajatega ning kell 20.00 saad Sa jalga keerutada ja
pidu jätkata rahvamajas Karl Madise muusika saatel. Tantsuõh-
tuks pead lunastama pileti 5€ Meelis Külaotsalt ja broneerima
koha. Võid seda teha ka meilitsi: meelis@konguta.ee

Anna infot edasi teistele koolikaaslastelegi.

*Liina Tamm
Konguta Kooli direktor*

**7. oktoobril kell 18.00-21.00 Konguta kooli võimlas Rootsist
pärit uued ja kasutatud esemed. Tule vaatama ja võta sõber
ka kaasa! Laupäeval 8.oktoobril võimla avatud 12-14.00**

V.a. seeniorid!

**Jätkame arvutikursusega! Saame kokku 3.oktoobril kell
15.15 kooli meediaklassis. Teid ootavad õpetajad
Astrid ja Liina**

V.a. beebikooli 1.lennu õppurid ja uued õpihuvilised!

**Saame jälle kokku 12.oktoobril kell 16.00 lasteaia väikeses
saalis vallamaja II korrusel.**

EHTEKODA

**Tulge kõik ehete huvilised 22.oktoobril Konguta koolimajja!
Kella 12.00 alates on teil võimalik osaleda**

EHETE PÄEVA

**töodes ja tegemistes. Töötubades, mida juhivad meie valla
kunstnikud- käsitööhuvilised, saab ise valmistada endale
meelepäraseid ehteid.**

Üritus on tasuta ja tulla võib koos peredega.

VALLAVOLIKOGUST JA VALLAVALITSUSEST

Vallavolikogu 18. augusti 2011 istungil otsustati:

- algatada detailplaneering Annikoru külas Teeotsa kinnistule parkla rajamiseks;
- toetada Mäeotsa Külaseltsi küladepäeva korraldamist 1278 euroga;
- toetada Kultuuriselts Konguta Segakoor projekti „Konguta Rahvamajale saali toolide, konverentsitehnika ja helitehniliste seadmete soetamine“ 4450 euroga;
- muuta Konguta Vallavalitsuse struktuuri;
- vabastada vallavalitsuse liikme kohustustest Elina Visk ja nimetada uueks vallavalitsuse liikmeks Elle Peri;
- kinnitada Konguta valla 2010. majandusaasta aruanne;
- muuta Konguta valla 2011. a eelarve kulusid summas 30 680 eurot;
- kehtestada Konguta Kooli põhimäärus;
- volitada Konguta Vallavalitsust teostama hajaasustuse veeprogrammi programmdokumendist tulenevaid toiminguid;
- volitada Konguta Vallavalitsust algatama ja läbi viima avatud hankemenetlusega riigihanget bussi kasutusrenti võtmiseks ja sõlmima hankega seotud lepinguid.

Esimese päevakorra punkti all andis vallavanem ülevaate Vallavalitsuse tegemistest.

Toimunud volikogu istungeid võimalik kuulata ka internetis vt Üldinfo – volikogu – istungid (<http://www.konguta.ee/?page=103>). Protokolle saab lugeda Konguta valla kodulehel olevast dokumendiregistrist vt volikogu protokollid.

Vallavalitsuse 12. augusti 2011 istungil otsustati:

- anda kasutusluba Annikoru külas Kultuuri kinnistul asuvalle multifunktsionaalsele spordiväljakule ja Rahvamaja tee kinnistu sissesõiduteele;
 - eraldada perele ajutiselt 5 kuuks eluruum;
 - moodustada hajaasustuse veeprogrammi taotluste läbiviimiseks 5-liikmeline komisjon;
 - toetada erateede ehitus- ja remonditöid summas 624,39 eurot;
 - tunnistada avalduse esitaja abikõlblikuks erateede ehitus- ja remonditööde taotlejaks;
 - tunnistada hanke „Vörkaia ostmine ja paigaldus“ edukaks pakkumuseks OÜ Aiapartner pakkumus summas 1966,80 eurot;
 - kinnitada Enn Kanguri esitatud aruanne Konguta valla eelarvest eraldatud toetuse kasutamise kohta;
 - toetada 2 lapse lastehoidu Nupu Keskuses;
 - anda garantiikiri projekti „Kentsi paisjärve saneerimise II etapp ja kalapääsu rajamine“ omaosaluse tasumise kohta summas 100 000 eurot.
- Lisaks vaadati üle Konguta Vallavolikogu istungil menetlusse minevad elnõud.

Vallavalitsuse 24. augusti 2011 istungil otsustati:

- kuulutada välja avatud hankemenetlusega riigihange bussi kasutusrenti võtmiseks ja kinnitada hankedokument koos hanketeatega ning moodustada hanke läbiviimiseks 4-liikmeline komisjon.

Vallavalitsuse 25. augusti 2011 istungil otsustati:

- toetada Pööritsa Külaseltsi projekti „Töötoad Konguta valla külade päeval koos laudade soetamisega“ summas 74 eurot;
- maksta sotsaaltoetusi sotsiaalkomisjoni ettepanekul lähtu-

des kehtestatud korrast ja toetuse määradest;

- kinnitada Annikoru külas Teeotsa katastriüksuse detailplaneeringu lähteseisukohad;
- toetada lapse lastehoidu Nupu Keskuses.

Vallavalitsuse 31. augusti 2011 istungil otsustati:

- lõpetada eluruumi üürileping üürniku surma tõttu;
- rahuldada 7 hajaasustuse veeprogrammi raames laekunud taotlust ja jätta 1 nõutele mitte vastanud taotlus rahuldamata;
- määrata jagamise tulemusel moodustatud kahele katastriüksusele koha-aadressid;
- määrata kasutusvaldusesse antavale maaüksusele nimi, suurus, kõlvikuline jaotus, maa sihtotstarve, maaüksusele kehtivad kitsendused ja kinnitada maa maksustamishinna akt;
- kehtestada Konguta Kooli lasteaiarühmadesse vastuvõtu avalduse vorm;
- mitte võimaldada Konguta Rahvamaja ruumide tasuta rentimist;
- saata Mäeotsa Külaseltsi taotlus menetlemiseks volikogu eelarve- ja arengukomisjonile ettepaneku tegemiseks volikogule toetuse eraldamise või mitte eraldamise kohta;
- kinnitada Eveli Roosaare aruanne Konguta valla eelarvest eraldatud toetuse kasutamise kohta.

Vallavalitsuse 6. septembri 2011 istungil otsustati:

- kinnitada projekteerimistingimused Metsalaane külla Kasemäe kinnistule elamu ehitusprojekti koostamiseks;
- eraldada reservfondist 2395 eurot ettenägematute kulude katteks;
- toetada Vabadussõja Mälestiste Hoidmise Seltsi tegevust 30 euroga.

Vallavalitsuse 12. septembri 2011 istungil otsustati:

- paigaldada liiklusohutuse tagamiseks alaliselt õueala märgid Metsalaane küla kohalikele teedele;
- allkirjastada Riverside OÜ-ga akt garantiiaja lõpetamise kohta;
- osta raiderile lisavarustust vastavalt tehtud pakkumusele summas 2693 eurot;
- saata Konguta valla arengukava tegevuskava muudatused eelarve- ja arengukomisjonile omapoolsete ettepanekute tegemiseks.

Vallavalitsuse 15. septembri 2011 istungil otsustati:

- tunnistada avatud hankemenetlusega riigihange „Bussi kasutusrent“ edukaks pakkumuseks OÜ Renneks Kaubandus poolt tehtud pakkumus summas 69 000 eurot;
- anda kirjalik nõusolek Annikoru külla Kraavi kinnistule puukuuri püstitamiseks;
- anda kirjalik nõusolek Annikoru külla Kähri kinnistule salvkaevu rajamiseks.

Vallavalitsuse istungi protokollidega võimalik tutvuda Konguta valla kodulehel asuvas dokumendiregistris valides menüüst vallavalitsuse protokollid.

Heldi Laks
Vallasekretär

RAHVAMAJAST

KOOLIALGUSE PEREPÄEV

27. augustil, kaunil päikesepaistelisel suve viimasel laupäeval toimus Konguta Rahvamaja parklas üks vahva perepäev, kus oli põnevat tegevust igas vanuses lastele ja muidugi ka issidele- emmedele. Perepäeva üks osa oli kirbuturg, kus kõik said kaubelda nagu ikka kirbuturule kohaste kaupadega. Kahjuks oli huvi kirbuturu vastu vähene. Müüjaid oli nii meilt kui kaugemalt, aga neid oleks võinud olla kordades rohkem nagu ka ostjaid, keda nappis. Võibolla pole inimesed endale teadvustanud kirbuturu olemust ja seda, et see võib olla lisaks majanduslikule tegevusele ka meelelahutuslik. Kaup, mida pakuti, oli ilus ja aus, alates arvutimängudest ja lõpetades mantlitega.

Laululusti pakkusid rahvamaja laulustuudio laululapsed. Külla olid kutsutud Elva rulatajad, kes näitasid kuidas rulaga sõita ja trikke teha. Lisaks sellele, said kõik huvilised nende juhendamisel ise rulasõitu proovida.

Avatud oli töötoad, kus sai tasuta meisterdada erinevaid asju. Rahvamaja meisterdmingi juhendaja Katrin Kreela õpetas tegema pärli- test ja traadist loomi. Palupera käsitöökoda oli kohal kahe töötoaga, puukoorest paadi vestmine noaga ja kasetohust kõristi tegemine.

Kõik huvilised said kätt proovida asfaldile joonistamises. Pildid tulid väga ilusad ja erilised.

Avatud oli kohvik .

TÄNAN kõiki osalisi ja abilisi ning toetajaid.

Töötoad

Kirbuturg

Rulatajad

Asfaldijoonistus

KOOLIALGUSE DISKO

2. septembril toimus Koolialguse disko. 17.00-20.00 said lustida nooremad ja alates 20.00 vanemad koolilapsed. Facebookis maha hõigatud üleskutsele, „kes tahaks noortest diskot teha“ vastas Degmar Kaasik, kes sai dj-na hästi hakkama. Järgmiseks peoks, mis toimub 28. Oktoobril, ootan huvilisi, kes oleks huvitatud disko tegemisest. Huvilised võivad olla ka nooremad, kes siis teeksid pidu Konguta kooli õpilastele. See näeks välja nii, et kõigepealt saan huvilistega kokku, teen ülevaate tehnikast ja disko tegemisest üldse ja siis vaatan, kes saab tehnikaga hakkama. Ootan kõiki huvilisi.

*Meelis Külaots
Rahvamaja juhataja*

JOOKSE TREVISEKS

11. septembril korraldas Rahvamaja kõikidele kepikõnni- ja tervisejooksuhuvilistele ühiskülastuse SEB Tallinna Sügisjooksule. Soodsa hinnaga vallabussiga käis meid Tallinnas 12 inimest. See oli tore sügisene päev, kus sai koos 14 tuhande inimesega lõbusalt 10 km läbitud. Igaüks valis ise, kas ta jooksis või kõndis, enamus tervisesportlasi tegi muidugi mõlemat. Ilm oli ilus ja meeleolu suurepärase, vahepeal oli tunne nagu oleks laulupeo rongkäiku sattunud. Meie marrotide jaoks oli samuti väga eksootiline joosta mööda mereäärt ja nautida suurlinna vaateid, mis on heaks vahelduseks männimetsale ja põldudele. Järgmine selline suurem rahvaspordiüritus on kevadel mais, kui toimub Tartu Maratoni nelikürituse jooksumaraton ja 10 km jookse ning kepikõnd. Ootame ka sinna

rohkest osalejaid meie vallast. Suur tänu Vallavalitsusele bussi eest ja suur tänu Avo Kasetalule meie sõbraliku sõidutamise eest pealinna ja tagasi.

Tervisesportlaste nimel

Meelis Külaots

**Konguta Rahvamaja annab ära kasutatud saalitoolid.
Huvi korral võta ühendust telefonil 5259576
Meelis Külaots**

KOOLIUUDISED

ESIMENE KLASS

Iga esimene september on alati eriline. Kuid selle aastane tarkusepäev oli meie jaoks veel erilisem kui muidu – meid võttis oma sõbralikku kollektiivi armas Konguta Kool. Esimesse klassi astusid 2011 õppeaastal - **Madli Saarela, Gregor Ansperi, Elis Härmsen, Rico-Renar Reenumägi, Mihkel Lehemets, Kristo Oijala, Lyana Villonen, Kaimo Ruusalepp, Leene Pärtel, Rihard Kull, Anee Lisett Sinikalda**.

Esimeseks tervitajaks kooliteel oli meil lõpuklass. Kuuenda klassi õpilased eesotsas õpetaja Evaga juhatasid meid saali aukohale istuma. Samuti olid nad meile kingituseks meisterdanud tervituskaardi ning kaasa toonud ka kommi. Neil seisab ees väga oluline kooliaasta – eesootab kooli lõpetamine. Selleks soovime neile palju edu ja järjekindlust õppimisel.

Aktus oli pidulik ja emotsionaalne. Kõigi ees seistes said koolijütsid koos koolijuhi Liina õnnesoovidega kätte oma õpilaspiletid ja verivärsked Aabitsad. Oma tervitussõnad ja õnnitlused ning kingitused edastasid ka valla esindajad. Aktuse lõppedes suundusime kooliõuele Aivar Kokka poolt kingituseks

saadetud pihlakat istutama. Lapsed lausuvad puule oma head soovid ning lubasid seda hoole ja armastusega hoida. Meie ilus päev lõppes klassis ühise tordi söömisega.

Aitäh kõigile, kes seda päeva meile meeldejäädavaks muutsid.

*Pille Granovski,
1. klassi õpetaja*

REIPALT KOOLIPINKI 2011

Foto: Kaie Tali

2. septembril asus Konguta koolipere igasügisesele traditsioonilisele matkateele. Plaanis oli läbida teekond ümber Kentsi järve – ligikaudu 8 km. Iga klass matkas koos klassijuhatajaga omas tempos, jälgis loodust ja huvitavaid nähtusi tee ääres. Palju elevust tekitasid suured ämblikuvõrgud tee ääres, mis olid kastepiiskade poolt otsekui

pärleid täis lükitud. Imestust tekitas ka suur herilasepesa otse suure tee ääres puu küljes.

Esimene suurem peatus tehti Laatsi orus silla peal, kus õp. Vilma rääkis järve ajaloost ja veskest, mis seal varem asus. Paljudel oli meeles ka see, kuidas järv oli veel olemas ja seal mitmedki lapsed

olid käinud kala püüdnud. Praeguseks on järvest alles ainult väike kitsas oja-ke.

Teiseks peatuseks valiti omaniku loal endise Erumäe koolimaja territoorium. Õpetaja Vilma oli seal väga palju rääkimist, sest oli ju tema kunagi Erumäe koolis olnud õpetaja ja direktorgi, samuti olid seal koolis käinud mitme praeguse koolilapse vanemad. Jalutati pargis ja maja ümber ning peeti ka väike lõunapaus.

Edasi kulges matk juba igal klassil oma rütmis. Suuremad liikusid kiiremini ja väikesed aeglasemalt, kõnniti, vaadati, räägiti. Kuna iga klass pidi tegema fotosid erinevatest emotsioonidest matka vältel, siis kaamerate omanikel oli tööd küllaga.

Koolimajja jõuti täpselt bussi väljumise ajaks. Väiksemad lapsed olid üsna väsinud, kuid kõik päris rahul, sest vaadata oli palju ja positiivset emotsiooni saadi küllaga. Tänavuse matkatee kogupikkusena sai koolipere kirja 534 km.

Täname ka ilmataati imeilusa ilma eest!

Piret Mägi

(matkas koos esimese klassiga)

HARIDUSTEMPLID OOTAVAD

Asjata ei kutsuta kooli rahvasuus haridustempliks, sest oma lastele hea hariduse andmine on eesti rahvale alati väga oluline olnud.

Tempel on püha koht, kuhu sisenedes võtavad viisakad mehed mütsi peast — nagu koduski, kuhu ei tulda poriste saabastega trampima. Kool on ühtaegu nii pühamu, kust ammutada vaimutoitu, kui ka teine kodu lapsele. Siit edasi saab järeltada, et pedagoogid on lastele nagu kasuvanemad.

Kooli võrdlemine koduga ei ole soovmõte, vaid reaalsus. Hommikul kooli läinud laps veedab koolimaja seinte vahel kuus-seitse tundi, mõnikord rohkemgi. Pole haruldane, et pedagoogidel tuleb lapsega tegelda rohkem, kui seda teevad tema lihased vanemad.

Laps omandab õige ja vale, hea ja halva vahel vahet tegemise oskuse just oma õpetajatelt koolis.

Aitäh teile selle eest, head pedagoogid!

Uus kooliaasta algab muutlikes oludes. Palju räägitakse viimasel ajal koolide, eeskätt gümnaasiumide sulgemisest, sest lapsi lihtsalt ei jätku. Paratamusega, et lapsi on jäänud vähemaks, tuleb leppida, mis ei tähenda, et saaksime teha allahindlust nende laste osas, kes meil on. Kindlasti mitte!

Mul on hea meel, et riik on tulnud omavalitsustele gümnaasiumihariduse korraldamisel appi. Riigi toetusel rajatakse riigigümnaasiume, kus antakse head haridust sõltumata kooli asukohast. Hea gümnaasiumiharidus on hea kõrghariduse alus, selle vundament. Hea kõrgharidus ei saa olla kellegi privileeg, mille saamine peamiselt tudengi vanemate rahakotist sõltub. Seepärast tagab riik 2013. aastast tasuta kõrghariduse kõigi-

le, kes kohusetundlikult õpivad.

Hea koolipere. Kooliaasta hakul kõlavad üle Eestimaa paljud head soovid eelolevaks üheksaks-kümneks õppekuuks. Omalt poolt kingin heade soovide kinnituseks igale Jõgeva- ja Tartumaa koolile ning lasteaiale pihlapuu, mis aitaks häid soove meelde tuletada ka siis, kui taevas on mustad pilved.

Pihlakat on eestlased pidanud pühaks puuks. Seda on istutatud elumaja lähedale või koduvärvasse, et kurjad jõud üle läve ei pääseks. Loodan, et minu kingitud puud aitavad ka meie koolidest kõik halva eemal hoida.

Head õppeaasta algust!

Aivar Kokk

oma mees Toompeal

MEENUTUSI IX MAAPÄEVALT

Tartumaa delegatsioon Maapäeval

5-7. augustil 2011 toimus Läänemaal Roostal Eesti Külade IX Maapäev. Selle aasta Maapäeva peateemaks oli „Tagasi koju“, mille sihiks on maapiirkonnast lahkunud elanike, sealhulgas noorte kaasamine maaelu arengusse ja ettevõtluse arendamine. Samas tagasi koju tulek oma juurte juurde ehk kogukonna vaimse pärandi säilitamine nii kodus kui võõrsil.

5. augusti hommikul saabus Tartumaa delegatsioon Läänemaale Rohuküla sadamasse, et teha kiirvisiit Vormsi saarele. Vormsil Sviby sadamas ootas meid saarel asuva Rälby küla külavanem, kes juhatas meid lahkesti praamile „Reet“, et sõita Vormsile, teha seal väike ring ning tutvuda Rälby küla tegemistega. Enne Rälby külla jõudmist sõidutas buss meid Vormsi saarel asuva kõrtsi „Krog N 14“, juurde, kus oli kaetud väike kohvilaud ja tervituskõne pidas Vormsi vallavanem hr. Urmas Pau. Kui kohv joodud, asusime vallavanema ja Rälby külavanemaga teele Rälby külla. Vahepeatuse tegime legendaarse Vormsi kalmistu ja kiriku juures. Kirikus võttis meid vastu Vormsi kirikuõpetaja, kes rääkis lühidalt

kiriku ajaloost ja tegemistest tänapäeval. Edasi suundusime Rälby külla, kus tutvustati meile uut külamaja ja veskit. Peale Vormsiga tutvumist suundusime tagasi kõrtsi „Krog nr 14“, kus meid ootas lõunasöök. Lõunasöök söödud, sõitsime praamiga tagasi mandrile, et saada osa IX Maapäevast Läänemaal Roostal.

Maapäeva avas eesti Vabariigi president Toomas Hendrik Ilves. Avamisel said ka sõna teised Maapäevaga seotud inimesed ja külalised. Avamisel kuulutas Ene Ergma välja ka Eestimaa aasta küla, milleks osutus Prandi küla Koigi vallast Järvamaalt. Teistele aasta küla kandidaatidele jagati tunnustavaid eripreemiaid. Peale avamist saime osa maakondade toite tutvustavast õhtusöögist. Õhtusöögilaud oli muidugi mitmekesine ja huvitav. Esimese päeva lõpetas lustakas simman.

Teine päev möödus teiselt, erinevate teemadega, üheksas erinevas mõttekojas. Isiklikult võtsin osa mõttekojast, mille teemaks oli „Õppiv küla“. Kui mõttekodades töö lõppenud, jätkus õhtu maakondadevahelise meelelahutuslike

sportlike jõukatsumistega. Õhtu lõpetas merepidu, teemaks „Tagasi koju“ koos simmaniga.

Viimasel päeval toimus käsitöölaad, kus erinevad maakonnad tutvustasid ja müüsid oma tooteid. Peale käsitöölaata tehti kokkuvõtteid mõttekodades toimunu kohta. Kokkuvõtted tehtud, algas Maapäeva lõpetamine. Lõpetamisel kuulutati ka välja järgmise Maapäeva korraldaja, milleks osutus Saaremaa. Lõpukõned ja tänusõnad öeldud, paluti kõik maitstva hiigelsuurt võileivatorti, niinimetatud „Leivaküla“.

Lõpetuseks võiks öelda, et Maapäev oli huvitav, meelde jääv ja hariv üritus, kus sai juurde uusi tutvavaid, isegi sõpru ja mõttekaaslasi. Super!!! Seoses Maapäevaga tahaks siinkohal tänada Konguta vallavalitsust, kes tasus osavõtumaksu, et saaksin antud üritusest osa võtta. Ai-täh!!!

Tiit Treial
Pööritsa küla külavanem

GRAND SLAM TOUR

Üks Maailma suurimaid rannavõrkpalli sündmusi Grand Slam Tour toimus 2011.a Norras Stavangeris (Stavanger on rahvaarvult kolmas Norra linn rahvaarvuga 120 000 inimest).

Sellel suvel oli võimalus Rõngu, Rannu ja Konguta võrkpallihuvilistel antud võistluste korraldamisest osa saada. Konguta vallast oli esindajateks Jarek Tigane ja Riina Savisaar. Suurejoonelised võistlused toimusid 27. juunist-3. juulini 2011.a.

Stavangeri saabudes majutati kõik vabatahtlikud sõjaväeosasse. Järgmisel päeval moodustati tööühmad (joonekohtunikud, pallipoisid, platsi korrastajad, turvatöötajad, koordineerijad jne). Töögruppides oli erinevatelt maadelt inimesi, põhiliselt aga siiski Norrast. Noortel oli võimalik praktiseerida inglise keele oskust ning tutvuda erinevate maade inimestega ja luua kontakte.

Kõikidele kaasaaitajatele anti korraldajate poolt täisvarustus riietusele ning SWATCH kinkis abilistele sportkella.

Pikkade tööpäevade jooksul oli võimalik nautida maailma tipptasemel võistlusi nii peaväljakul kui ka teistel mänguplatsidel. Aktiivsemad said kohtuda rannavõrkpalli maailma esinumbritega Brasiiliast, Norrast, Ameerika Ühendriikidest, Saksamaalt jne. Mõningatel Eesti delegatsioonist õnnestus kaasa elada ka Eesti esipaarile Rivo Vesikule ja Karl Jaanile, kes küll esiheitlusesse ei suutnud ennast võidelda, aga olid siiski tublid.

Reisi vältel saime tutvuda imelise Norra maastikuga, nautida mägedes sõitu, koskede jooksmist ja liuglemist mööda kõrgeid mäeahelikke, umbjävede ilu ja oli palju muidki kirjeldamatuid elamusi.

Kogu väikese seltskonna nimel tahan tänada meie koostööpartnereid ning muidugi tuli hingelist eestvedajat treener Enn Kangurit.

*Riina Savisaar
osavõtja*

Võistluskoht

Algab 2400 rahvaloendustöötaja värbamine

Septembris ja oktoobris kuulutab Statistikaamet välja värbamiskonkurssid üle 2400 inimese leidmiseks aasta lõpus algava rahva ja eluruumide loenduse läbiviimiseks.

„Rahvaloenduse läbiviimiseks plaanime järk-järgult palgata üle 2400 inimese ja Eesti oludes on tegemist väga suuremahulise värbamisega. Selleks, et igasse kodusse jõuaksid parimad rahvaloendajad, asusid augusti alguses üle Eesti tööle ka 25 personalitöötajat,“ rääkis 2011. aasta rahva ja eluruumide loenduse (REL 2011) personalijuht Palmi Lindjärv.

Esimene konkurss algab **16. septembril**, kui hakatakse otsima **132 piirkonnajuhti**. Piirkonnajuhi ülesanne on juhtida 15-17 rahvaloendajat ja tagada, et tööplaan saaks täidetud. **Piirkon-**

najuhid värvatakse ajavahemikuks 05.12.2011–23.04.2012.

Nädal pärast seda, **23. septembril** avatakse konkurss **90 andmetöötuse operaatori värbamiseks**, kes asuvad tööle Tallinnasse ning kelle tööülesanne on korrastada ja töödelda loendusel kogutud andmeid. **Operaatorid värvatakse ajavahemikuks 15.12.2011–04.04.2012.**

Kõige suurem töökonkurss **2200 rahvaloendaja leidmiseks kuulutatakse välja 3. oktoobril**. Rahvaloendaja töö algab 6. veebruaril koolitusega ja kodusesse inimesi küsitloma lähevad nad alates 16. veebruarist. **Rahvaloendaja töö lõpeb 2. aprillil 2012.**

„Rahvaloenduse töökohad on väga atraktiivsed juba ainuüksi niivõrd suures projektis kaasa löömise võimaluse, saadava kogemuse kui ka koolituste pärast, mille iga rahvaloenduse töötaja läbib oma tööperioodi hakul. Meie eesmärgiks on leida igasse kodusse parim rahvaloendaja,“ rääkis Palmi Lindjärv.

Kõikidelt kandideerijalt oodatakse

head eesti (olenevalt piirkonnast ka vene) keele oskust kõnes ja kirjas, head suhtlemisoskust, arvutikasutusoskust, ausust ja usaldusväärsust. Kandideerimise täpsemad tingimused leiab www.REL2011.ee rubriigist „Vabad töökohad“.

Eestis toimub rahvaloendus tänavu **31. detsembrist järgmise aasta 31. märtsini**. Esimese kuu jooksul (31.12.2011–31.01.2012) toimub elektrooniline rahvaloendus ehk e-loendus, kus Eesti alalised elanikud saavad vastata küsimustikule internetis. Neid, kes e-loendusel ei osale, külastavad perioodil 16. veebruar – 31. märts 2012 rahvaloendajad.

2011. aastal toimub rahvaloendus Eesti alal üheteistkümnendat korda. Varasemad loendused on toimunud 1881., 1897., 1922., 1934., 1941., 1959., 1970., 1979., 1989. ja 2000. aastal. Aastatel 2010 ja 2011 toimuvad rahva ja eluruumide loendused enamikes maailma riikides.

Talvel tagavad sooja toa kontrollitud ja puhastatud kütteseadmed

Paraku pole päästjate jaoks sügis-talvisel perioodil haruldased tahmapõlengutest või kütteseadmete rikest põhjustatud tulekahjud. Tahmapõleng süttib puhastamata korstnas ning see omakorda lõhub kütteseadet. Päästetöötajad juhivad tähelepanu, et enne kütteperioodi algust on viimane aeg kütteseadmed üle vaadata ning puhastada.

Eramu korstnat võib maaomanik tavaliselt ise puhastada. Eelmise aasta 1. septembrist kehtima hakanud „Tuleohutuse seadus“ sätestab, et igal viienadal aastal peab korstna puhastama ja kütteseadme ohutust kontrollima kutseline korstnapühkija. Väljaõppinud spetsialist tagab töö kvaliteedi ning annab kütteseadme puhastamise ja

kontrolli kohta akti.

Aastaringse puiduga kütmise korral tuleb kütteseadet ja lõõre puhastada ning kütteseadme korrasolekut kontrollida kaks korda aastas. Hooajaliselt, sügisest kevadeni kasutatavaid seadmeid, aga üks kord aastas. Seda on soovitatav teha kütteperioodide vahelisel ajal. Gaasikütteseadmeid peab puhastama kord aastas.

Olenevalt küttematerjalist või kütteseadme eripäradest võib tekkida vajadus tihedamaks hoolduseks. Näiteks regulaarselt kasutatava saunaahju lõõre tuleks puhastada vähemalt kaks korda aastas.

Aita päästjatel ennetada kulupõlenguid!

Kulupõletamine on Eestis keelatud ja kulutuli hävitav ning ohtlik! Ometi süttib hooletult tehtud lõkkest või hoolimatult visatud suitsukonist igal kevadel kümneid kulupõlenguid, milles hävib elusloodus. Mööda kuluhei-

na kiiresti levivates leekides satuvad ohtu ümbritsevad hooned ja metsad. Möödunud kevade aprillikuus süttis Võrumaal Väimelas lõkkest kulu ja sealt põlengut kustutama asunud lõkkepõletaja riided. Naisterahvas sai tulekahju tagajärjel väga raskeid põletushaavu.

Hoolikad maaomanikud, kes hilissuvel viimase heina maadelt niidavad ja oma maavaldused korrastavad aitavad ennetada ohtlikke tuleõnnetusi looduses ning säästavad elukeskkonda. Päästjad kutsuvad maaomanikke üles: Hoolda ja hari oma maad septembris ning aita ennetada kevadisi kulupõlenguid!

Marek Kiik

Lõuna-Eesti Päästekeskus
Avalike suhete büroo juhtivspetsialist

Märka head tegu ning tutvusta seda ka teistele!

President Toomas Hendrik Ilves on öelnud: „Üksi on väga raske midagi paremaks teha, kuid koos saame muuta oma kaaskondsete mõttelaadi ja suhtumist oma kodukohta.“ (14.08.2011, Ugala teater). Selle lause ütles ta Viljandis tunnustades „Kauni kodu“ konkursi võitjad, kuid seda mõtet saame oluliseks pidada ja jälgida ka laiemalt. Ühiselt tegutsedes sünnivad paremad ideed, jõuab rohkem ning ka tehtu üle tekib suurem rõõm.

Käesolev, 2011. aasta on Euroopa vabatahtliku tegevuse aasta. See on aasta, mil räägitakse rohkem vabatahtlikkusest, selle väärtusest ühiskonnale ja ka neist, kes vabatahtlikena tegutsesid.

Läbi vabatahtlike ja kodanike aktiivse tegutsemise tugevneb kodanikuühiskond ja laieneb arusaam, et igaüks on oluline meid puudutavate otsuste tegemisel ning igaühe võimuses on kasvõi läbi väikeste sammude ja tegude muuta kodukoht kõige paremaks paigaks maailmas.

Tartu Ärinõuandla, Domus Dorpatensis, Tartumaa Arendusselts, Tartu Maavalitsus ja Tartu Linnavalitsus paluvad kõigil tartumaalastel välja pakkuda need inimesed, ettevõtted, kodanikeühendused, kes nende arvates on käesoleval aastal aidanud tunnustamist väärivalt kaasa kodukoha/piirkonna paremaks muutmisel, kogukonna ehk „meie“ tunde tugev-

nemisele. Või on näiteks sellel aastal kohalik omavalitsus olnud vallakodaniku meelest aktiivne ja teinud oma kodanikeühenduste heaks midagi sellist, mis väärib laiemat esiletõstmist ja tänu.

Kodanikeühenduste tunnustamiskursi 2011 kategooriad on järgmised:

- Tartumaa kodanikeühendus
- Noorte ettevõtmine/tegu
- Tartumaa aasta vabakondlane
- Kodanikuühiskonna arengut ja tegevust toetav KOV
- Kodanikuühiskonda toetav äriühing
- Mitme sektori koostöös sündinud aasta tegu

Tunnustust väärivad kandidaadid palume kirja panna Tartu Ärinõuandla kodulehel asuvasse tunnustamiskursi ankeeti (www.tartu.ee/arinouandla). Samuti on võimalik oma kandidaadi kohta saata e-kiri või helistada Kadri Paule (Kadri Pau, Tartu Ärinõuandla, MTÜ konsultant e-post: kadri@tartu.bas.ee, telefon 742 8491).

Kandidaate saavad esitada nii eraisikud, kodanikeühendused, äriettevõtted kui ka kohalikud omavalitsused. Esitamise tähtaeg on **10. oktoober 2011.**

Tänuüritus toimub Tartumaa kodanikeühenduste konverentsi raames kodanikupäevale eelneval päeval, 25. novembril 2011 Atlantise konverentsikeskuses.

Lisaks tänuüritusele räägime kodanikupäeva eel veel Tartu ja Tartumaa kodanikeühendustest – nende tegudest millegi muutmisel, algatamisel, koostööst

kohaliku omavalitsusega. Üheskoos katsetame koostöö meetodit Julge küsida ning läbi konverentsi esinejate saame tuttavaks peachakucha esitlusviisiga. Täpsema info konverentsi kohta leiad Tartu Ärinõuandla koduleheküljelt. **Oled oodatud osalema ja kodanikupäeva tähistama üheskoos teiste kodanikuühiskonna arengust huvitatutega!**

Tunnustamiskursus ja kodanikeühenduste konverents viiakse läbi Kodanikuühiskonna Sihtkapitali poolt rahastatud projekti *Tartumaa kodanikeühendused tuntuks ja tunnustatuks* raames.

Läbiviimist toetavad ka Tartumaa Arendusselts ja Tartu Ärinõuandla.

Kadri Pau
Tartu Ärinõuandla
MTÜ konsultant

Tartumaa Arendusselts

LEADER
EESTI

Tartu ärinõuandla

MAAKONDLIK ARENDUSKESKUS

Kodanikuühiskonna Sihtkapital

Tartumaa Noortepäev tõi kohale sadu noori

Tartumaa noori ühendav suvelõpusündmus Tartumaa Noortepäev „Vahupidu - Reedene Biit- 3“ tõi kokku umbes 700 noort Tartumaalt ja väljastpooltki. Tänu Ülenurme Pere- ja noortekeskuse tõhusale projektitööle olid tegevused seegi kord noortele tasuta ja samas kaasahaaravad. Kandva teemana rõhutati tervist ja tervislikke eluviise. Noortekeskuste tutvustustes said noored teada, mida teevad erinevad noortekeskused ja millega tegeldakse maakonna eri paigust. Noortesündmuse õhtujuhi Ragnar Kekkoni arvates on Tartumaa üks väheseid maakondi, kus nii palju erinevaid valdasid koostööd teevad ja noored ühisele sündmusele kokku tulevad. Tänavu nimetati Ülenurme Pere- ja noortekeskuse korraldatud suursündmus Tartu Maavalitsuse poolt Tartumaa Noortepäevaks.

Sündmuse kaudu on loodud noorsootöötajate koostöövõrgustik, mille kaudu nad juba teevad omavahelist aktiivset koostööd ja pakuvad üksteisele tuge. Võib loota, et peatselt tegutsevad ka erinevate valdade noored koos ühiste eesmärkide nimel.

Siinkohal ülevaade omavalitsustest, mille noored suursündmusest osa said, nende eestvedajatest ja kõikidest, kes aitasid kaasa ürituse õnnestumisele.

Tee Ilma OÜ - Ragnar Kekkoni

Anne noortekeskus – Ahto Külvet, Marion Tamberg, Zanna Ivanova, Anne Noorteraadio

Halley noorteklubi - Siiri Oras

Tartumaa Noortekogu – Kristel Laurits, Marili Tõrva, Kaisa Alliksaar, Kristjan Pokk, Külli Park, Liis Park

Tähe Noorteklubi – Triin Raudoja;

Elva Noortekeskus - Veronika Laurson;

Haaslava vald - Pille – Riin Raudsepp

Jõgevamaa - Kuremaa Avatud Noortekeskus –

Janar Hannolainen

Konguta vald - Elo Kasetalu, Kirsti Kornav

Luunja vald - Kavastu noortekeskus - Renate Sagaja

Luunja vald - Luunja noortekeskus - Moonika Laanemägi

Meeksi vald - Aleksandr Suvorov, **Meeksi Valla Seltsikeskus** - Inga Rõzova

Mäksa vald – Melliste noortekeskus - Andri Viinalass

Nõo vald - Rain Sangernebo, **Nõo noortekeskus** - Egle Hänilane

Puhja vald – Ulila keskus Kristina Ermel,

Puhja Noortevolikogu Ivar Sala

Politsei- ja piirivalveamet Lõuna Politseiprefektuur

Põlvamaa – Timm Rainer Maidla

Rõngu vald – Rõngu Noortevolikogu – Kristel Laurits, **Noortekeskus Aktivistid**

Tallinn – Näomaalingud Maria Sahvorostova, ansambel Traffic

Tartu vald – Tartu Valla Noortevolikogu - Karin Torim

Tartu maavalitsus – Tartu maavanem Reno Laidre, Riina Sepma

Tartu linn – Caravan Grupp OÜ, Stuudio Duende, Katrin – Merili Poom, ans, X – Panda, Anton Hallik

Võnnu vald - MTÜ Võnnu Spordiklubi

Ülenurme vald - Aivar Aleksejev ja Vallavalitsus, OÜ Olme, Ülenurme Teed OÜ, Xell Light OÜ – Karel Kansvein, Ülenurme Gümnaasium, Ülenurme Konsum, Külli Vaher

Ülenurme Pere- ja noortekeskus – Korraldusmeeskonna noored: Valerija Strelovskaja, fotograaf Mikk Otsar, diskorid Siim Parisoo, Hannes Haugasmägi, Siim Ilves, junioride showtantsugrupp, Cuba beatbox.

Darja Strelovskaja, Kadri Talmeister, Kadri Pungar, Kaisa Alliksaar, Mairo Kongi, Karl Sinimäe, Timm Rainer Maidla, Arman Mac Tõniste, Carlis Hendrich Aduson, Rasmus Vahe-
laan ja veel paljud vabatahtlikud tublid noored.

Sündmust toetasid: **Tartumaa ANK projektikonkurss, Ülenurme Vallavalitsus, Eesti Kultuurkapitali Tartumaa ekspertgrupp, Tartu Maavalitsus, Tartumaa Omavalitsuste Liit, Tartumaa Noortekogu koostöös Tartumaa Arendusseltsiga, Leader programm, AS A. LeCoq, Kähku OÜ, Artic Sport Glub Tartu, OÜ Einola Talu, Ülenurme Käsitöö- ja Rahvuskultuuri selts Nurmenukk, Tartu Toidupank ja Tiina Grauberg, OÜ Berry Farming, Uhti kõrts, Marge Einola, Galina Strelovska.**

MTÜ Önnemaa nimel

Kersti Leis

Juhataja

Ülenurme Pere- ja noortekeskuse noorsootöötaja

Konkurss

„Maamehe ramm ja vägi”

Maamees ei ole siidikäpp, vaid töötaja, see õige maa sool.

Eesti maanaiste ja nende töö tunnustamiseks kuulutas Eesti Põllumajandusmuuseum 2008. aastal välja konkursi „Maanaine ajas ja ruumis”. Lisaks mälestustele saadeti muuseumile hulgaliselt vanu huvipakkuvaid fotosid, dokumente ja esemeid. Saabunud materjali põhjal valiti 2009. aastal Aasta Maanaine, kelleks sai Harjumaal elav pereema Evely Lepik. Maakultuuri kandjana kuulutati välja kogenud õlgehistöömeister Aime Lang. Maakultuuri talletajana märgiti ära Audru muuseumi asutaja ja juhataja Helgi Roots ning maakultuuri hoidjaks ja tutvustajaks nimetati Vilhelmine Tuvi.

Eestimaa tublide maainimeste tegemiste ja saavutuste väärtustamise jätkamiseks kuulutas muuseum 2010. aasta algul välja uue konkursi „Maamehe ramm ja vägi”.

Konkursil osalemiseks ootame materjale maal elavate või elanud, nii noorte kui juba taadiikka jõudnud maameeste elust ja tööst. Olgu selleks oma kätega rajatud talu, nutikad lahendused ja huvitavad leiutised maatöö lihtsustamiseks, uudse tehnoloogia rakendamine maaviljeluses või omanäolised sepis- ja puutööd – kõik maameeste eluga seotud teemad on teretulnud. Materjali võib esitada nii reaalsete näidiste, fotode, videolõikude kui makettide või kavanditena. Samuti ootame olmeesemeid, dokumente ning mälestusi ja eluolu kirjeldusi. Mälestuste kirjapaneku hõlbustamiseks aitab teid küsimustik, mille leiute muuseumi kodulehelt www.epm.ee. Küsimustiku järgimine ei ole kohustuslik.

Kogutud materjal säilitatakse Eesti Põllumajandusmuuseumis ja kasutatakse novembris 2011 avatava näituse „Maamehe ramm ja vägi” koostamisel. Soovi korral tagastatakse laekunud materjal omanikule pärast konkursi lõppu. Konkursi lõpetame pidulikult 2011. aasta muuseumi isadepäeva üritusel 12. novembril.

Võistlustööd palume saata või tuua kuni 2011. aasta 30. septembrini või hiljemalt 15. oktoobrini Eesti Põllumajandusmuuseumisse aadressil Pargi 4, Ülenurme 61714, Tartu maakond.

Juurde palume kindlasti märkida oma nimi, sünniaasta ja kontaktandmed.

Informatsioon konkursi ja näituse kohta tel 738 3819 või e-posti aadressil kerle.arula@epm.ee.

Kerle Arula

Eesti Põllumajandusmuuseumi
giid-huvijuht

UURING, MIS TAHAB MUUTA MAAILMA

Augustis algas kõige laiaulatuslikum täiskasvanute oskusi mõõtev uuring, mis maailmas seni tehtud. Eesti jaoks on see uuring esmakordne ja samas ka suurim isiku-uuring, mis Statistikaamet on läbi viinud. TEAN ja OSKAN uurib 25 riigis, kuidas 16-65 aastaste inimeste haridus, töökogemus ja tehnoloogiakasutus mõjutavad nende elu, kui head on inimeste oskused ning kuidas oskuste taset hoida ja tõsta. Eestis saavad kaheksa kuu jooksul kutse uuringus osalemiseks 13000 inimest. Konguta vallas on osalejaid 15..

Eriline ja huvitav. TEAN ja OSKAN uuringut ei tee eriliseks mitte ainult tema suurus: osalevate riikide ja inimeste arv, vaid ka see, et varem pole täiskasvanute oskusi arvuti abil uuritud. Kaasaegsed igapäevaelus ette tulevad ülesanded, mis nõuavad probleemide lahendamist internetis, teevad uuringus osalemise ka vastajale põnevaks. Ülesanneteks on nt raamatu otsing elektroonses kataloogist, vajaliku info leidmine spordivõistluse kohta, koosolekuaja broneerimine, hindade võrdlemine jne. Kui vastaja pole varem arvu- tit kasutanud või tunneb ennast seejuures ebakindlalt, siis saab ülesandeid lahendada paberil. Küsimustele saab vastata nii eesti kui vene keeles.

Oskused ja haridus. Möödunud aasta suvel viidi läbi sama uuringu prooviküsitlus, mis näitas, et oskuste mõõtmine annab haridustaseme kõrval olulist lisateavet ennustamiseks erinevaid majanduslikke ja sotsiaalseid erinevusi nii riigisiselt kui riikide vahel. Näiteks

on riigiti erinev see, kui võrd väärtustatakse palga maksmisel oskusi, kui võrd haridust. Ja kuigi muude teguritega võrreldes (vanemate sotsiaal-majanduslik staatus, vanus, koolitused), ennustavad koolis käidud aastad oskuste taset kõige paremini, väheneb see seos vanuse kasvades nullilähedaseks. Vanemate inimeste puhul sõltuvad nende oskused ilmselgelt enam tehtud tööst ja muust elukogemusest ning koolitustest. Need on vaid mõned näited vastustest, mida antud uuring võimaldab anda. Mitterepresentatiivsete valimite ja katsetamisjärgus uurimisvahendite tõttu ei saa prooviküsitluse tulemuste põhjal teha usaldusväärseid järeldusi. Tuleb oodata lõplikke tulemusi, mis valmivad 2 aasta pärast.

Naabrist parem? Ehkki küsimusi, millele antud uuring vastata võimaldab on sadu, on neist kõige põletavam kindlasti, mis „koha“ me riikidevahelises võrdluses saame – kui targad me siis ikkagi oleme. Kuna meil on head PISA tulemused, üsna kõrge keskmine haridustase võrreldes paljude riikidega ning viimastel aastatel on kasvanud ka osalus täiskasvanute koolituses, siis võiks ju loota häid tulemusi ka selles uuringus. Samas on meil kõrge töötus ja paljud inimesed töötavad ametikohtadel, milles nad ei saa oma omandatud haridust kasutada – see aga tähendab, et omandatud oskused käivad alla. Seega on meie „kohta“ väga raske ennustada. Olulisem siiski kui pingerida, on antud uuringu puhul õppetunnid selle kohta, kuidas oskusi arendada, kellele ja milliseid koolitusi pakkuda, kuidas haridussüsteemi efektiivsemaks muuta.

Praktiline. Eestis on oma valmisolekut uuringutulemusi poliitikakujundamises ar-

vestada näidanud kolm uuringu nõukokku kuuluvat ministereid: haridus- ja teadusministeerium, sotsiaalministeerium ning majandus- ja kommunikatsiooniministeerium, lisaks riigikantselei, täiskasvanute koolitajate assotsiatsioon Andras, Kutsekoda jt. Seega panustavad kõik vastajad veidi ka sellesse, et muuta meie laste haridus, meie kõigi koolituvõimalused ja laiemalt meie riigi tulevik veidi paremaks.

13000. On liiga kallis ja ajamahukas küsitleda kõiki Eesti täiskasvanuid. Seetõttu kasutame me statistilisi meetodeid, et valida välja esinduslik juhuvalim. Sellises valimis esindab iga inimene ligi sadat endasarnast. Kuid ainult inimesed, kes on sattunud valimisse, võivad uuringus osaleda. Seetõttu ei saa valimisse sattunud inimesi asendada. Kõigile vastajatele saadetakse koju kiri palvega osaleda. On väga oluline, et kõik kirja saajad leiaksid aega küsimustele vastata. Vastajatele on ette nähtud ka kingitus.

TEAN ja OSKAN rahvusvaheline nimi on PIAAC (*Programme for the International Assessment of Adult Competences*) ning see on osa OECD oskuste strateegiast. Eestis viib uuringut läbi Haridus- ja Teadusministeerium koostöös Statistikaametiga, seda finantseerib Euroopa Sotsiaalfond ja Eesti riik programmi PIAAC – Eesti raames.

Konguta vallas viib/viivad uuringut läbi Statistikaameti küsitleja/küsitlejad:
Ülle Eller
Karin Kops
Õilme Parksepp

Ettevõtlusnädal Elvas 3.-5. oktoober 2011

Üle- Eestilise ettevõtlusnädala peateemaks on „*Ettevõtluskultuur*“, mis hõlmab endas nii ärietika kui ka vastutustundliku ettevõtluse teemasid.

Ettevõtlusnädal on suunatud kõigile *sihtgruppidele* nende ettevõtlusteadlikkuse tõstmiseks.

Ettevõtlusnädal Elvas propageerib ettevõtlust kui eluviisi, teadvustades ja tunnustades ettevõtja rolli linna arengus, julgustades inimesi tegutsema ettevõtlusega, soodustades linna ja ettevõtete vahelist koostööd ning tutvustades ettevõtlust noorte seas.

Üritused:

Esmaspäeval, 03.10 kell 14 toimub pubis „Vapper Mäger, Partnerid ja Kolmas Eesti“ ettevõtlusnädala avamine, mille raames keskendutakse ettevõtluskultuuri ning turismi- valdkonna sisesele koostööle ja turundamisele.

Teisipäeval, 04.10 algusega kell 12 „Lahtiste Uste päevad“.

Kooliõpilasi võtavad vastu Saint-Gobain Sekurit Eesti AS, Marepleks OÜ, RPM Grupp OÜ, Enics Eesti AS ja Stenströms Skjortfabrik Eesti OÜ, et tutvustada noortele oma tegemisi. Etteregistreerimisel.

Kolmapäeval, 05.10 algusega kell 13 toimub Elva Matkakeskuses ettevõtlusalane infopäev. Infopäeval jagatakse teavet alustavale ettevõtjale. Räägitakse erinevatest toetustest ja nende taotlemisest. Samuti saab teada, kuidas koostada äriplaani ja milleks see vajalik on. Peale väikest pausi käsitletakse sisukamalt kodumajutuse ja külaliskorterite pakkumise võimalustest ning nendega kaasnevatest nõuetest.

Päeva koordineerib SA Tartu Ärinõuandla. Ettevõtlusnädala eesmärgiks on tõsta elvalaste ja piirkonna ettevõtlusteadlikkust, ettevõtluskultuuri ning koostöövalmidust. Kutsume kõiki alustavaid ja juba tegutsevaid ettevõtjaid ning ettevõtete töötajaid aktiiv-

selt üritustel osalema.

Kõik ettevõtlusnädala üritused on osalejatele *tasuta*!

Ettevõtlusnädala koordineerijaks on Elva Linnavalitsus.

Ette registreerimine ja info Elva linnavalitsuse sekretär 730 9880 või E-postiga elva@elva.ee <mailto:elva@elva.ee> .

Merike Järv
Elva linnavalitsuse
avalikkussuhete spetsialist
730 9887, 5358 3307

Maakasutusõigus versus pindalatoetus – kuidas vältida arusaamatusi

Igal suvel jõuab PRIAsse maaomanike kaebusi selle kohta, et tema maid kasutab ja saab PRIAst pindalatoetust keegi, kellele ta pole selleks luba andnud. Vahel taotleb samale maale toetust mitu isikut.

Kuidas on toetused ja maakasutusõigus seotud ning kuidas arusaamatustega toime tulla?

PRIAlt on päritud, miks me maaga seotud toetustootlusi vastu võttes ei küsi kõigilt ka maakasutusõiguse kohta dokumenti, et omanike õigusi ei rikutaks.

Pindalatoetuste taotlejaid on üle 17 000 ja taotlusalust pinda üle 860 000 hektari, põllumassiive üle 220 000. Mõnigi suurtootja majandab mitmel tuhandel hektaril ning on põllud rentinud sadadelt erinevatelt maaomanikelt.

Kui juba taotluse esitamisel nõuda maa kasutusõiguse kohta dokumente, siis oleks seda vaja nõuda kõigilt taotlejatelt ja iga massiivi ning katastriüksuse kohta, sest omanik võib iga oma põllu erineval ajal erinevale rentnikule kasutada anda ja osa maad hoopiski ise kasutada. Tõendeid peaks koguma igal aastal uuesti, sest olukord muutub pidevalt.

Poleks mõistlik toota sadu tuhandeid pabereid ja kulutada nende koostamiseks ja töötlemiseks märkimisväärselt aega, sest ilma loata maakasutuse juhtumeid on suhteliselt vähe. PRIA saab paljudel juhtudel neile rikkumistele jälile. Administratiivses (taotlusandmete võrdlemine registriga) ja kohapealses kontrollis tuvastasime mullu 136 taotlejat, kel polnud tervele või osale taotletud maale kasutusõigust. Neist viie kohta saime info kaebuse või vihjena.

Rendisuhteid reguleerivad seadused

Pindalatoetuse saamiseks peab taotlejal olema õigus maa kasutamiseks ning ta peab tagama, et maad hoitakse heades põllumajandus- ja keskkonnaningimustes. Kasutusõigus on maa

omanikul, rentnikul (põllumajanduslik rendileping), aga maa kasutamine võib toimuda ka kasutusvalduse või tasuta kasutamise lepingu alusel.

Rendisuhte töendamiseks ei saa PRIA ise tingimusi määrata, sest Eestis reguleerib rendisuhteid "Võlaõigusseadus" (§ 339-360) ja see ei kehtesta rendilepingule kohustuslikku vormi. See võib olla oma sõnadega kirja pandud või ka suuline.

Kasutusvaldust reguleerib "Asjaõigusseadus" (§ 201-224) ja tasuta kasutamise lepingut "Võlaõigusseadus" (§ 389-395). Ka neid kokkuleppeid võib teha nii suuliselt kui kirjalikult.

Kui pindalatoetuste taotlejal maakasutusõigus tegelikult puudub, aga ta hakkas maad harima/kasutama, siis rikub ta tegeliku omaniku omandiõigust ja ka toetuse saamise tingimusi. Kui selline info PRIAsse jõuab – näiteks maaomanik teatab -, siis saadab PRIA taotlejale järelepärimise ja tal tuleb oma maakasutusõigust, nt suulise rendilepingu olemasolu tõendada. Kui taotleja seda ei suuda, jätab PRIA talle toetuse maksmata.

Kui samale maale taotlevad toetust mitu taotlejat, kellest ükski ei suuda tõendada oma maakasutusõigust ja maa tegelikku hooldamist, jätab PRIA neile kõigile toetuse määramata. PRIA omandivaidlusi ei lahenda, vajadusel tuleb osapooltel pöörduda kohtusse.

Eelistage kirjalikke lepinguid

Oleme nii rentnikest taotlejaile kui ka maaomanikele alati soovitanud: sõlmige maakasutuse kohta lepingud kirjalikult, et vajadusel oma õigusi tõendada.

Lepingus peaks kindlasti kirjas olema andmed maa rendile andja ja võtja kohta, nende õigused (sh õigus taotleda pindalatoetusi) ja kohustused (sh rendi suurus või muu hüvitis), lepingu jõustumise ja kehtivuse aeg ning andmed maa kohta. Lepingule lisage katastriüksuse plaan, millel on rendile antav maa tähistatud. - Niisuguse lepingu olemasolu annab kindlust mõlemale poolele.

Rendisuhte puhul on oluline, et kui rendileandja vahetub (maa saab uue omaniku), siis rendilepingu kehtivus sellega ei lõpe. Kui näiteks uus maaomanik tahab ise maad kasutada, tuleb tal eelmise rendileandja ja rentniku vaheline leping üles öelda.

Kui maaomanik leiab, et tema maad on omavoliliselt kasutatud, saab ta sellest PRIAle teatada ja küsida, kas ja kes on tema maale toetust taotlenud. Kui sinna ongi taotletud, käivitub eespool kirjeldatu: järelepärimine, õiguste töendamine, nende puudumisel toetusest ilmajäämine. Mõni maaomanik on ka PRIA-le eraldi teatanud, et ei luba oma maale üleüldse kellelgi toetusi taotleda.

Topelttaotlemised samale maale tuvastab aga PRIA administratiivse kontrolli käigus – konkreetsel maal saab olla vaid üks toetuste saaja.

Kokkuvõttes on maakasutusõigusega seotud sihilikke rikkumisi siiski suhteliselt vähe ning taotlejate teadmised toetuse saamise nõuetest on aasta-aastalt paranenud. Infot saab alati meie kodulehelt www.pria.ee ja infotelefonil 7377 679.

Ahti Bleive,
PRIA peadirektori asetäitja

Eesti Loomakaitse Seltsi teavituskampaania „Suvi läbi. Asjad pakitud. Kõik pereliikmed kaasas?“

Kalendrisuvi ei ole veel lõppenud, kuid käes on aeg, mil pered hakkavad maalt linna naasma ning lapsed lähevad kooli. Maakodust lahkudes peetakse oluliseks kaasa pakkida kõikvõimalikud tarbeasjad ja võetakse ühes sügisannid, mis puudelt ja põldudelt kokku korjatud. Ärasõitu planeerides avastatakse, et korter või auto ei ole kummist ja usumatult tihti loobutakse esmajärjekorras kergekäeliselt just loomast, keda lahkudes peetakse ühtäkki tülikaks ja väärtusetuks asjaks. Loomade maha jätmine toob kaasa mitmeid probleeme nii kohalikele omavalitsustele kui ka inimestele ja peamisteks kannatajateks on loomad.

„Suvi läbi. Asjad pakitud. Kõik pereliikmed kaasas?“ on Eesti Loomakaitse Seltsi (ELS) sõnum 1. septembril algava sügiskampaania plakatil.

Kampaania eesmärk on kutsuda inimesi üles oma lemmikloomi maakodudest ja suvilatest endaga kaasa võtma. ELS pöördub kõikide loomaomanike poole üleskutsega: ärge jätke oma lemmikloomi suvilapiirkondadesse maha ega visake loomi autodest välja!

Eesti Loomakaitse Selts kutsub kõiki omavalitsusi üles osalema kampaanias, levitama ja muutma info kohalikele elanikele kättesaadavaks. Palume edastada ja lisada kampaaniaplakat koos sõnumiga kohalikku või maakondlikku lehte ning omavalitsuse kodulehtedele. Samuti soovib selts kohalike omavalitsuste poolset kõrgendatud tähelepanu seoses hüljatud ja hulkuvate loomadega ning taolistel juhtudel ka kiiret reageeringut abi osutamisel.

Hülgamise tulemusena võivad tekkida kasside ja koerte kolooniad, levivad haigused ning loomad kannatavad ja paljud surevad. Autodest välja visatud lemmikloomad võivad sattuda avariidesse, tekitada liiklusohutlikke olukordi, hukkuda või raskelt viga saada.

www.loomakaitse.ee

SUVI LÄBI. ASJAD PAKITUD. KÕIK PERELIIKMED* KAASAS?

**Teata hüljatud loomast ELSi infotelefonile
52 67 117 või kohalikule omavalitsusele**

Eesti Loomakaitse Seltsi annetustelefonid:
900 7225 (2 eurot/31,29 krooni)
900 7200 (5 eurot/78,23 krooni)

*Pereliige – koer, kass või mõni muu lemmikloom on täpselt samasugune pereliige nagu laps, lapsevanem, vanavanem jt.

Paljud lemmikloomad lõpetavad oma viimsed elupäevad ja -tunnid vigastuna kraavis, maantee ääres lebades või puu külge seotuna nälga surres. Tähelepanu tuleb pöörata ka järelvalveta hulkuvatele lemmikloomadele.

Eesti Loomakaitse Seltsile ja teistele loomi abistavatele organisatsioonidele laekub aastas kümneid tuhandeid teateid hulkuvatest ja hüljatud lemmikloomadest. Näiteks 2010. aasta jooksul püüti ja hoiustati ainuüksi MTÜ Loomade Hoiupaigas üle 800 koera ja üle 2500 kassi. Lisaks on Varjupaikade MTÜs ja teistes Eestis tegutsevates var-

jupaikades aasta jooksul läbi käinud mitmeid tuhandeid kasse ja koeri.

ELS tuletab meelde, et iga loomaomanik vastutab oma lemmiklooma eest nagu teistegi pereliikmete eest. Loomaomanik, ole inimene ja vastuta, sest sinu lemmik on elusolend, kes sõltub täielikult oma peremehest!

Teata hüljatud loomast Eesti Loomakaitse Seltsi infotelefonile 5267117, varjupaika või kohalikule omavalitsusele.

UUED RAAMATUD RAAMATUKOGUS.

1. Apteeker Melchior ja timuka tütar.	Hargla, I.
2. Härrana sündinud.	Takis, A.
3. Inetud(triloogia 1. Raamat)	Scott, W.
4. Kassapidaja katsumused.	Sam, A.
5. Kes tihkaks suudelda krahvi?	McCabe, A.
6. Kirjand vabal teemal.	Laidla, S.
7. Kus sa ometi oled?	Clark, M.
8. Minu Bollywood.	Jöerand, R.
9. Minu Omaan.	Lepik, M.
10. Paradiis.	Marklund, L.
11. Peidus pool.	Roberts, N.
12. Polo.	Cooper, J.
13. Provence'i murtud südamega.	Asher, B.
14. Sergei Dovlatovi ristriimid(L.R.)	Popov, V.
15. Sõjatee 20. Eesti Diviis.	Nagel, H.
16. Teemandilaht.	Howard, L.
17. Tundmatusse armunud.	Kirk, C.
18. Tuulekülv.	Kurmiste, K.

TEATEID JA REKLAAMI

www.energiavaru.ee

Ostame üle Eesti:

- virnastatud võsa;
- raiejäätmeid;
- saetööstuse jääke (pinnad, saepuru, hõõvlilaast);
- kasvavat võsa (kraavide ja teede ääred, võsastunud põllu- ja heinamaad).

Energiavaru OÜ

+372 5080336

info@energiavaru.ee

Toetused metsaomanikele

3-17. oktoobrini saab esitada SA Erametsakeskusesse toetuse taotlusi alljärgnevatele metsanduslikele tegevustele:

Metsa majandusliku väärtuse parandamise investeeringutoetus (Meede 1.5.1) raames toetatakse:

- hooldusraie kuni 30 a. puistus;
- kasvavate puude laasimine;
- metsa uuendamine (ei toetata lageraielankide uuendamist);
- metsatehnika soetamine;
- ulukikahjustuste ning taimahaiguste ennetamine.

Kahjustatud metsa taastamise investeeringutoetus (Meede 1.5.3) raames toetatakse:

- uue metsakultuuri rajamine;
- looduslikule uuendusele kaasaaitamine;
- rajatud metsakultuuri hooldamine.

Metsatulekahjustuste ennetamise investeeringutoetus (Meede 1.5.3) raames toetatakse:

- tuletõrje veevõtukohta ja juurdrpääsute korrashoidmine;
- tuletõkestusriba rajamine ja korrashoid;
- suitsetamis- ja lõkkekohta rajamine;
- tuleohumärkide ja plakatite soetamine.

Abi taotluste vormistamisel ja muudes metsanduslikes küsimustes saab metsakonsulentidelt, tugisikutelt ja SA Erametsakeskus. Infot saab: www.eramets.ee

Metsakonsulent Ülo Kuusik
tel. 5169682, sambuc@hotmail.ee

PESUPESEMINE • TRIIKIMINE • VAIPADE PESU

AVATUD E-R 8:00 - 17:00

Tuletõrje 4a | +372 5699 9818 | info@elvapesumaja.ee

Septembri lõpuni kõigis Puumarketi kauplustes 4-küljest krunditud ja värvitud voodrilauad alates

10,70 €/m²

Tutvu kampaania toodete ja hindadega

www.puumarket.ee

Lähim Puumarketi kauplus

Tartus, Ringtee 37c

E-R 8-18, L 9-15

Telefon: 7337 940

Heli ja Riho Rähni perre sündis
10. augustil tütar
MIRELL

*Tervitame uust vallakodanikku ja
soovime vanematele armastust ja
hellust lapse kasvatamisel!*

Õnnitleme!

*Sügispäikese kulda,
hiliste lillede sära,
kaunite päevade rõõmud
olgu SÜNNIPÄEVAL Su päralt!*

Turismiteenust osutav firma Tiina Reisid OÜ
otsib koostööpartnereid,
kellel oleks pakkuda huvitavaid majutus-, toitlus-
tus- ja vaba aja veetmise võimalusi.
Koostegemise huvilistel palun võtta ühendust e-
posti aadressil tiina.koster@smail.ee või telefonil
56 483 567.

OSTAME!!!

Ostame kokku kõikvõimalike plastjätmeid
(kiled, kastid jne).
Suuremate koguste puhul tuleme ise järgi.
Tel.: 59 18 49 49
vetsek@hot.ee

Müüa kartuleid ja juurvilja.

Päeva talu Lembevere küla. Tiit Koemets.
Tel. 56648298, 7459735.

Kanaliseerimis- ja veetorustike, дренаazi ehitus.
Septikute-kogumismahutite müük ja paigaldus.
Teeme Teie maamajja korraliku joogivee ja
reoveesüsteemi.
Konsultatsioon hajaasustusprogrammi raames.
Buldooseri, ekskavaatori ja kalluritööd.
Töid teostame üle Eesti.
www.jyritoru.ee email: jyritoru@jyritoru.ee
Tel: 58145117 5151985

**Elvas on avatud musta-ja värvilise metalli
kokkuost Kirde 4 (Konsumi poe vastas)**
Oleme avatud E-R 8.00-17.00 ja L 9.00-14.00
Vajadusel transport ja lõikamine .
Info telef.53076136

18.10	Eha Kirsikivi	85	Kobilu
14.10	Elviira Pann	80	Annikoru
21.10	Stanislav Mironjuk	70	Majala
01.10	Thea Sonn	60	Annikoru
05.10	Valentina Umal	55	Kurelaane
10.10	Arvo Klais	55	Külaaseme
16.10	Rein Lall	55	Metsalaane
25.10	Illar Ojavee	55	Annikoru
01.10	Lea Kasesalu	50	Metsalaane
03.10	Svetlana Smorodina	50	Kurelaane

**Päev õhtule laskus...
ja lõppes elurada**

IRMEN NEUMANN
05.04.1951 – 11.08.2011

TOOMAS KÕIV
01.09.1957 – 17.08.2011

VILMA-LUULE MÄLGI
04.06.1927 – 27.08.2011

Mälestame. Tunneme kaasa omastele.

**PÄIKENE TÕUSEB JA VAOB
INIMENE ELAB JA KA OB**

VILMA-LUULE MÄLGI`t
mälestab Tarekese pere.

Avaldame kaastunnet omastele.

